

ABSTRAKT

Tato disertační práce se zabývá výzkumem náboženského vzdělávání a sociálních změn v křesťanské komunikaci na příkladu nadnárodních a mnoho-náboženských zemí, a to konkrétně v Kazachstánu. Práce využila základní principy a metody k představení historického a kulturního stavu současného Kazachstánu a jeho náboženské sféry života.

Aktuálnost problematiky je spojena především s historickými a společenskými změnami, které nastaly po rozpadu Sovětského svazu, kdy Republika Kazachstán dosáhla nezávislosti a převzala roli demokratického a sekulárního státu. V této souvislosti je třeba zmínit, že je důležité u těchto změn věnovat pozornost roli křesťanského náboženství. Každý stát čelí problémům, které vyžadují aktivní účast na jejich řešení. V Kazachstánu je důležitou otázkou regulace náboženských organizací. Jedním z klíčových bodů je význam náboženské výchovy při vytváření nových společenských vztahů a udržování náboženských vztahů a demokratických hodnot. Objevují se nové formy křesťanské komunikace, které se přizpůsobují moderní společnosti. Je však třeba vzít v úvahu, že i v náboženské sféře se objevují problémy spojené s odmítáním některých náboženských přesvědčení některými skupinami společnosti, jakož i problémy, které se týkají extremismu a radikalizace v náboženské oblasti. V této souvislosti stát čelí potřebě vyváženého přístupu, který by zohledňoval práva a svobody náboženského vyznání, a současně by zaručil bezpečnost a stabilitu ve společnosti.

Obrátíme-li se k pokusu o formulaci pravděpodobných scénářů budoucnosti Kazachstánu v politickém, kulturním a konfesijním ohledu, docházíme k závěru, že není dostatek údajů pro vytvoření dostatečně přesné prognózy. Dosud nebyl proveden žádný seriózní základní a podrobný výzkum, který by zohlednil všechny vzájemné vztahy mezi dějinami, kulturou, politikou a náboženstvím etnických skupin žijících v Kazachstánu. Tím se otevírá obrovské pole pro práci v interdisciplinárním výzkumu, který studuje jeden objekt (v tomto případě moderní Kazachstán) z různých předmětových a metodologických pozic.

Výsledkem takové práce by mohlo být vytvoření podrobné konceptuální mapy, která by odrážela specifičnost etnických světů, jejich historických proměn a rysů, které se projeví v jejich fungování s jejich vnímáním jinými skupinami. Protože však tyto studie dosud nebyly provedeny, zůstává tato otázka otevřená. Multikulturalismus v současném Kazachstánu se nachází ve fázi experimentální praxe a jeho výsledky jsou nejisté a nejednoznačné. Nicméně, jak bylo vyjádřeno výše, neexistuje žádná jiná smysluplná alternativa. Náboženská výchova se tedy v současném Kazachstánu nevyhnutelně realizuje v kontextu multikulturního pluralismu.

ABSTRACT

This doctoral dissertation conducted research on religious education and social change in Christian communication using the example of transnational and multi-faith countries, in particular Kazakhstan. The work used basic principles and methods to present the historical and cultural state of contemporary Kazakhstan and its religious sphere of life. The relevance of the problem is connected primarily with the historical and social changes that occurred after the collapse of the Soviet Union, when the Republic of Kazakhstan achieved independence and assumed the role of a democratic and secular state. In this context, it is important to pay attention to the role of Christian religion in these changes. Every state faces problems that require active participation in solving them. In Kazakhstan, an important issue is the regulation of religious organisations. One of the key points is the importance of religious education in the formation of new social relations and the maintenance of democratic values. New forms of Christian communication are emerging and are being adapted to modern society.

However, it should be taken into account that in the religious sphere there are also problems related to the rejection by some groups of society of certain religious beliefs, as well as problems of extremism and radicalisation in the religious field. In this context, the state faces the need for a balanced approach that takes into account the rights and freedoms of religious communities while guaranteeing security and stability in society.

Turning to the attempt to formulate plausible scenarios for the future of Kazakhstan in political, cultural and confessional terms, we conclude that there is insufficient data to create sufficiently accurate forecasts. No serious fundamental and detailed research has yet been carried out that would take into account all of the interrelations among history, culture, politics and religions of the ethnic groups living in Kazakhstan.

This opens up a huge field for work in interdisciplinary research, which studies one object (in this case modern Kazakhstan) from different subject and methodological positions. The result of such work could be the creation of a detailed conceptual map, which would reflect the specificity of ethnic worldviews, their historical transformation and the features of their perception by other groups. However, since these studies have not yet been carried out, the question remains open. Multiculturalism in contemporary Kazakhstan is at the stage of experimental practice, and its results are uncertain and ambiguous. Nevertheless, as

mentioned above, there is no other meaningful alternative. Consequently, religious education in contemporary Kazakhstan is inevitably realised in the context of multicultural pluralism.

АБСТРАКТ

В рамках докторской диссертации было проведено исследование по вопросам религиозного образования и социальных изменений в христианской коммуникации на примере транснациональных и многоконфессиональных стран, в частности Казахстана. В работе были использованы основные принципы и методы, позволяющие представить историко-культурное состояние современного Казахстана и его религиозной сферы жизни.

Актуальность проблемы связана, прежде всего, с историческими и социальными изменениями, произошедшими после распада СССР, когда Республика Казахстан достигла независимости и приняла на себя роль демократического и светского государства. В этом контексте важно обратить внимание на роль христианской религии в этих перемен. Каждое государство сталкивается с проблемами, которые требуют активного участия в их решении. В Казахстане важным вопросом является регулирование положения религиозных организаций. Одним из ключевых моментов является значимость религиозного воспитания в формировании новых социальных отношений и поддержании демократических ценностей. В настоящее время возникают новые формы христианской коммуникации, которые адаптируются к современному обществу.

Однако, следует учитывать, что в религиозной сфере также существуют проблемы, связанные с неприятием некоторыми группами общества определенных религиозных убеждений, а также проблемы экстремизма и радикализации в религиозной области. В этом контексте государство сталкивается с необходимостью сбалансированного подхода, который бы учитывал права и свободы религиозных сообществ и одновременно гарантировал безопасность и стабильность в обществе.

Переходя к попытке сформулировать вероятные сценарии будущего Казахстана в политическом, культурном и конфессиональном отношениях, мы приходим к выводу, что для создания достаточно точных прогнозов недостаточно данных. Пока не были проведены серьезные фундаментальные и детализированные исследования, которые бы

учитывали все взаимосвязи истории, культуры, политики и религий этносов, живущих на территории Казахстана.

Здесь открывается огромное поле для работы в области междисциплинарных исследований, которые занимаются изучением одного объекта (в данном случае, современного Казахстана) с различных предметных и методологических позиций.

Результатом такой работы могло бы стать создание подробной концептуальной карты, которая бы отражала специфику этнических мировоззрений, их историческую трансформацию и особенности восприятия другими группами. Однако, поскольку эти исследования еще не проведены, вопрос остается открытым. Мультикультурализм в современном Казахстане находится на стадии экспериментальной практики, и его результаты неопределенны и неоднозначны. Тем не менее, как уже было упомянуто выше, нет другой значимой альтернативы. Следовательно, религиозное образование в современном Казахстане неизбежно реализуется в условиях мультикультурного плюрализма.